

Älvsborgaren

NR 1 • 2024

- * Mässen i ny regi
- * Brigader vid I 15
- * Från föreningens aktiviteter
- * Lillajul
- * Julgudstjänsten

200 år av alliansfrihet i fred, neutralitet i krig är slut.
Vi är medlemmar av NATO!

Medlemstidning för Kunglig Älvsborgs Regementes Kamratförening

Kunglig Älvsborgs
Regementets Kamratförening
Plusgiro 171056-5
Brigadgatan 10A, 504 31 Borås
info@kamrat15.se

Utgivare:
Kamratföreningsförbundet
Älvsborgarna

Ansvarig utgivare Ordföranden
Svante Bergh
svante.bergh@me.com
Vice ordförande Jan Andersson
jan@renajs.se

Redaktör John-Olov Fridh
john-olov.fridh@hotmail.com

Layout: Träd Reklam
Tryckt inom EU av Sandstens
tryckeri AB

Debattartiklar återger
skribenternas åsikter och utgör
inte ett ställningstagande från
tidningen.
Äldre utgåvor av tidningen hittar
du under [https://kamrat15.se/
alvsborgaren/](https://kamrat15.se/alvsborgaren/)

Epostadressen!
Skickar du in till
info@kamrat15.se
Så vi kan skicka information,
kallelser mm som vi inte fått in i
tidningen

Omslagsbilden:
Mässföreståndarna Marie Arturén
och Carina Öberg

Ordförande har ordet

Svante Bergh, Ordförande

Striderna i Ukraina har tyvärr gått in i ett ställningskrig. Det ligger upptill femdubbla minband, samt grävda hinder för stridsvagnar, som hindrar Ukraina att göra genombrott.

Dessutom är stillastående tyvärr till Rysslands fördel. En så stor nation kan mobilisera nya soldater och tillverka mer krigsmateriel än vad Ukraina kan. Dessutom märker vi nu att t.ex. USA börjar ifrågasätta stödet till Ukraina.

Kommer Trump till makten så förstärks troligen detta. Han anser ju att vi i Europa själva ska klara sina konflikter.

Läget är därför allvarligt och vår demokrati är i fara.

Jag bedömer därför att vi inom en nära framtid får vara beredda att ge 4 % av vår BNP till totalförsvaret och att detta gäller övriga länder i Europa också.

Detta innebär att ett mål måste vara att finna metoder för att få bort Putin. Han har visat att han inte går att förhandla med. Detta innebär också att valla länder måste göra stora insatser för att stötta Ukraina.

Det kan också visa sig värdefullt att utöver medlemskap i NATO ha bilaterala överenskommelser med USA.

Kamratföreningen jobbar för att på vårt sätt bidra till en hög försvarsvilja, och att så många som möjligt förstår allvaret. Vi i har därför detta halvåret följande föredrag

Anders Svensson stf chef för Armen. Han visade bl.a. hur våra brigader kommer att få uppgifter i Finland och Baltikum. Därför måst Sverige säkras av hemvärn och efterhand organiserade lokalförsvarsförband.

Ordföranden har hållit föredrag avseende Ukraina, NATO och hur försvaret måste stärkas med hänsyn till detta.

Snart kommer stf chefen för Amf 4 och berättar om hur regementet bygger sin styrka.

Därefter kommer Stabschefen för Västra Civilområdet Kristina Sundholm, och hon talar runt tillväxten av civilt försvar i västra Sverige

I april kommer den även internationellt välkände forskaren Thomas Ries, och han kommer att tala runt NATO och svensk säkerhetspolitik, när vi är med i NATO.

Och dessutom kommer chefen luftvärnsregementet som talare vid vårt årsmöte. Han talar om luftförsvaret i Ukraina och hur vi bygger förmåga i Sverige.

Och i sommar så avhåller vi regementets dag. Det blir så klart extra festligt då regementet i år har 400 års jubileum.

Jag vill påstå att vi har unikt bra program med duktiga föredragshållare.

Vi har till vår glädje anställt två mycket positiva och duktiga damer som hanterar vår restaurang i form av Marie Arturén och Carina Öberg. De har redan tagit ett grepp och utvecklat verksamheten i form av t.ex. väffeldag och musikafton.

Jag hoppas att ni lägger era släkt och affärsmiddagar på mässen så att vi kan få ha kvar Marie och Carina!

**SVANTE BERGH
ORDFÖRANDE**

Mässen

150 personer får vistas i lokalerna. Vi anordnar konferenser, företagsmiddagar, affärluncher, möten, kickoff och andra företags- och föreningsarrangemang.

För privatpersoner ordnar vi med allt som är vårt att fira, t.ex. födelsedagar, bröllop, dop och examen.

Från köket erbjuds kaffe/te smörgås till tre-rättersmenyer med desserter och/eller tårta. Allt är vällagat från grunden med prima råvaror och med själ och hjärta.

Mat-och kaffebröd samt tårter bakar vi i möjligaste mån på plats.

Vi vill göra varje tillställning personlig och till ett minne för våra gäster.

Välkommen till oss!

Marie Arturén, 0704-645161
marie_arturen@msn.com
Carina Öberg, 0706-980233
carinaoberg89@gmail.com

Carina Öberg, kock, har under många år drivit eget inom restaurang och har stor erfarenhet av små såväl som stora tillställningar.

Marie Arturén, entreprenör och frilanssångerska, driver eget inom besöksnäring och evenemang sedan många år tillbaka.

Ny personlig utrustning till Försvarsmakten

Ny fältuniform.

Det är första gången som Finland, Sverige, Danmark och Norge har gått in med gemensamma krafter i ett enskilt upphandlingsprojekt inom ramen för det nordiska försvarssamarbetet Nordefco. Konfigurationerna är likadana i alla länder. I uniforms-konfigurationer ingår allt från underkläder till ytterplagg, det är bara kamouflage-mönstret på ytterplaggen som skiljer, varje land får sitt eget mönster. I systemet ingår också konfigurationer för djungel- och ökenliknande förhållanden för internationella insatser.

Artiklar som hjälmar, handskar, kängor och personlig skyddsutrustning har lämnats utanför systemet utan upphandlas självständigt av varje land. Leverans av uniformsystemet påbörjas under 2024. Vårt nya kamouflage mönster liknar nuv. m/90 mönster.

Nytt eldhandvapen.

Sverige och Finland har nu skrivit avtal med finska Sako om nya eldhandvapen till sina respektive försvarsmakter. För svenska försvaret gäller det ersättare till dagens automatkarbiner AK4 och AK5 och prickskyttegeväret PSG 90.

Vapensystem som ska upphandlas:

Automatkarbin 5,56:

Kaliber 5,56x45 med 11,5" pipa.

Automatkarbin 7,62

Kaliber 7,62x51 med 16" alt 18" pipa.

Prickskyttegevär:

Kaliber 8,6x70(Lapua Magnum) med 27" pipa

Automatgevär:

Kaliber 12,7x99 ersättare AG90

Vilken kaliber som skall bli huvudbeväpning är under fortsatt beredning inom armén.

(Det här avtalet gäller även för Polisen, Tullverket, SÄPO och Kustbevakningen. Avtalet är flexibelt så att olika pip längder och tillbehör kan väljas). Leverans och utbildning påbörjas av AK 5 under 2025 och AK 7 under 2026.

Rödpunktsikte levereras till berörda vapen.

Färgen kommer att bli annan.

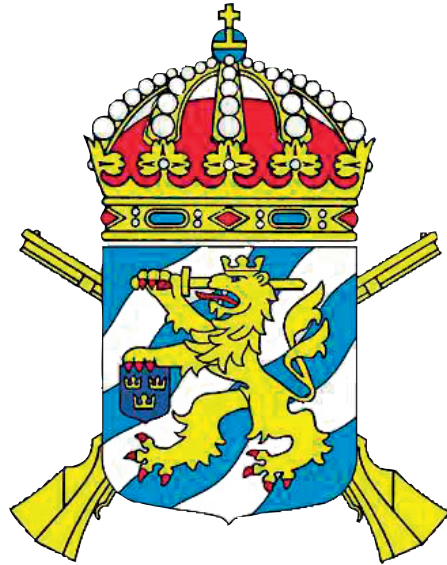
Ny Stridshjälm

FMV har på uppdrag av Försvarsmakten köpt nya stridshjälm. Modellen är av typen Galvion Batlskin Caiman. Hjälmerna har bättre ballistiskt skydd än tidigare hjälm, finns i flera storlekar, möjlighet till att fästa olika hjälpmedel på hjälmen t.ex. bildförstärkare, är NATO standard. Kostar mer än 12 000 SEK/styck.

LENNART KLEVENSPARR

Älvsborgsbrigaden

Älvsborgsbrigaden sattes upp åren 1949–1951, under namnet Älvsborgsbrigaden (PB 5), genom att fältregementet (krigsförbandet) Älvsborgs regemente (IR 45) omorganiserades genom försvarsbeslutet 1948 till pansarbrigad. När brigaden bildades kom Älvsborgs regemente (I 15) tillsammans med Skaraborgs regemente (P 4) att utbilda två pansarbrigader.

Där Älvsborgs regemente stod för pansarinfanteri, medan Skaraborgs regemente stod för pansartrupper till Älvsborgsbrigaden och Skaraborgsbrigaden. Från ca 1949 hade Älvsborgsbrigaden (IB 45) en systerbrigad vars namn var Västgötabrigaden (IB 15). Västgötabrigaden upplöstes 1991. År 1963 överfördes Älvsborgsbrigaden till infanteriet och fick där beteckningen IB 45.

Strukturen vi de två brigaderna var i allt väsentligt lika. Strukturen var: en brigadstab, stabskompani, spaningskompani, pansarvärnskompani, infanterikanon/bandpansarvärns kompani, luftvärnskompani (1-2), skyttebataljoner x 3-4, haubitsbataljon, ingenjörsbataljon och underhållsbataljon. Den stora skillnaden mellan brigaderna var det materiella innehållet. Västgötabrigaden hade först organisation 66R och senare 66M. 66R innebar t.ex. transport via cyklar medan i 66M fick brigaden personaltransport kärror att transporteras med. Älvsborgsbrigaden hade först organisation 77 (med t.ex. lasterängbil 912 och bandvagn 202) och därefter 77R (med en mängd olika fordons typer bl.a. terrängbil 11,13,20/21, 30,

40,1112,1113,1311.1312, pvpjästgbil 1111, bandvagn 206, robot 56, pansarskott m/86, STRIX mm) och skulle senare inta organisation 2000 (genomfördes ej). Brigaden var helt fordons transporterad. Förbandets huvuddel utbildades vid I 15. Delar utbildades vid andra förband. Bandpansarvärnskompaniet (IKV 91) vid P 4, Luftvärnskompanierna (två robot 70 kompanier) vid Lv 6, Haubitsbataljonen (haubits 77) vid A 9 (tidigare vid A 6), Ingenjörsbataljonen vid Ing 2 och Underhållsbataljonen vid T 2.

I slutet av 80-talet kaderorganiserades brigaden. Inom ramen för uttrycket "allt för krigsförbanden-krigsförbanden i centrum" så blev det nu ett antal förändringar. Brigadchef med kader stab (nyckelbefattningar ca 10 personer) lokaliserades till 2:a vån i sjukhuset, brigadchef stf blev utbildnings bataljonschef, all personal vid brigaden fick nya märken att bära på axeln på m/59 (detta gällde även personal vid andra regementen som utbildade till Älvsborgsbrigaden), egen ekonomi, egen personalchef mm. Överste Björn Karlsson var den förste brigadchefen som intog den nya rollen med undertecknad som stabschef. Det var även under denna tid som brigaden påbörjade att mekaniseras genom att splitterskyddade fordon (MTLB) började tillföras. Inför försvarsbeslutet 1992 föreslog regeringen att krigsorganisationen skulle spegla fredsorganisationen. Därmed föreslogs att brigaden vid Älvsborgs regemente skulle avskiljas, och bilda en egen organisationsenhet. Den 1 juli 1994 avskildes brigaden från regementet, och blev ett kaderorganiserat krigsförband inom Södra militärområdet (Milo S). När Älvsborgsbrigaden blev ett självständigt förband 1994, kom

brigaden att överta beteckning IB 15, som fram till den 30 juni 1991 burits av systerbrigaden Västgötabrigaden. 1995 tilldelades brigaden en egen fana. Den 17 december 1997 var all personal som tillhörde brigaden samlad och uppställd i respektive förband. Personalen bar fältuniform. Fana och olika fälttecken medfördes. Efter avlämning till brigadchefen och sedan till militärbefälhavaren så lades brigaden ner. Att se denna utmärkta befälskår som jag hade växt upp med, övat och tränat tillsammans med, och som hade fört befälet över ca 5000 personer läggas ner var en sorgens dag och kändes verkligen i mitt hjärta. Det som finns kvar är fina minnen och goda kamrater för livet.

**LENNART KLEVENSPARR
F.D. PLUTONCHEF, KOMPANICHEF,
BRIGADSTABSCHEF OCH BRIGADCHEF
VID ÄLVSBORGBRIGADEN, BATAL-
JONSCHEF VID VÄSTGÖTABRIGADEN.**

Källor: Boken Älvsborgs regemente under 374 år, Wikipedia, Ai, egna minnen.

Lite tänkvärt i dessa dagar. Under 1980 talet mobiliserade I15/Fo 34 mer personal inom Älvsborgs län än hela armén totalt gör idag. 1988 hade armén ca 28 st brigader, 1995 16 st brigader, 2014 hade vi kvar ca 7 st mekaniserade bataljoner. Hela armén skall före 2035 ha fyra brigader samt stridsgrupp Gotland. I 15/Fo 34 hade ensamt två brigader! Behöver dock tänka på att volym är en sak och kvalité en annan. Dessutom är det säkerhetspolitiska läget annorlunda.

Västsverige: överraskande riktningar och snabba lägen i april 1940

Den 9 april på morgonen stod delar av Jämtlands fältjägerregemente uppställda på kaserngården i Östersund. Stor avtackning, tal av regementschefen Stenbeck för god vakt i Tornedalen under finska vinterkriget. Hemförlovning och resa hägrade för den inkallade personalen.

Men – överraskningen denna morgon blev en vändpunkt, här liksom på flera andra regementen i norr och i väst. Tyskarna hade påbörjat invasion av Norge och förband skulle åter utrustas och grupperas vid den långa gränsen till Norge. Försvaret av västsverige och framförallt – en fiende som hotade oss från vårt västra grannland, hade inte planerats på många år.

2. armekåren, från Övre Norrland till västsverige

Det blev många snabba drag under ett par veckor i april. 2. armekåren aktiverades igen och fick uppgiften att leda försvaret i västra Sverige. Chef för kåren var generalen Oscar Eugen Nygren. En respekterad officer, rutinerad och bla Sveriges förste armechef 1936. Till saken hör att han faktiskt gick i pension 1937 – för att bli åter aktiverad som chef för 2 armekåren i Norrbotten 1939-40.

Nu blev han armekårchef, chef för det samlande armeerförsvaret i området Värmland, Dalsland, Bohuslän och Västergötland.

Mellan Grästorp och Vara, i Ekedals herrgård, etablerade man snabbt armekårens nya stabsplats. Och armekårsstaben bestod av rutinerade officerare, flera med erfarenheter från finska vinterkriget. Stabchef var övlt CA Ehrensverd, sedemera chef för armen, chef för sektion 1 övlt Richard Åkerman, opoff major Malcolm Murray, för att nämna några. Runt herrgården stängdes ett par allmänna vägar av med motiveringen att vägarbete pågick.

Denna armekår byggdes upp av en rad efterhand tilldelade förband, någon fast tilldelning fanns inte. Den operativa kärnan utgjordes av två armeerfordelningar: III. armeerfordelning med rötter i Västergötland och II.

2.

Ch III. förd för intill min ankomst befälet över kårområdet, II. förd område dock undantaget fr o m 18/4.

Jag uppehåller mig till 18/4 i Stockholm, Militärstaberna, och avreser samma dag kl 0844 till Vara, tfn över Ulvstorps växel.

Oscar Nygren
Kårch.

C.A. Ehrensverd

2. armekåren
Nr I:4.

Stockholm den 16. april 1940.

X Å R O.

1. armekåren tryggar Skåne-Blekinge samt Halmstads fo. Jämtlandsgruppen tryggar Norra milo.

2. armekåren skall med iakttagande av bestämmelserna i ANI trygga ett kårområde bestående av Västra milo (Göteborgs skärgårds marina fo inräknat) utom Halmstads fo samt förbereda förevar mot invasion.

Flygeek samt chefen för Västkustens marindistrikt, under vars befäl står bl a Göteborgseek, samverka med 2. armekåren.

./1 1. Göteborgsgruppen med sammansättning enl bil I:1 tryggar Göteborgs fo och Göteborgs skärgårds marina fo samt försvaret av västskustens kust.

Chefen för Västkustens marindistrikt äger att till kommandanten i Älvsborgs fästning meddela anvisningar rörande medverkan vid lösandet av 1. marindistriktschefen åliggande uppgifter.

./1 2. III. förd med sammansättning enl bil I:2 tryggar ett fördområde bestående av Uddevalla fo.

Landstigning förhindras.

Framstötter längs vägarna förhindras nära gränsen.

Anfall med överlägsna krafter över landgränsen fördröjes.

I 9 res i trakten av Mellerud; förbereder förflyttning mot Uddevalla, Dals-Ed och Åmål.

./1 3. II. förd med sammansättning enl bil I:3 tryggar ett fördområde bestående av Karlstad fo.

Framstötter längs vägarna förhindras nära riksgränsen.

Anfall med överlägsna krafter fördröjes.

I 21 res. väster och sydväst Kil; förbereder förflyttning mot Åmål, Årjämg, Charlottenberg och Toraby.

./1 4. Kärförband enl bil I:4.

5. Skövde och Borås fo kvarstå under milobef Västra milo.

6. Koncentreringspl.

Planerade urlastningsstationer enl bil I:2 och 3.

Tpeldningspl inom kårområdet för Kärförband:

57 Skövde

61 Karlstad

61 a Toraby (tillfällig tpeldningspl).

./1 7. Underhållstjänst enl bil II:1.

8. Lägesrapport dagligen kl 0800 och 1900.

9. Befälet.

Ch II. förd tillträder 18/4 befälet enl p 3.

armefördelningen med rötter i Nedre Norrland, som grupperades i Värmland och delar av Örebro län.

Kårchefens tydliga och aningen kortfattade besked för sitt övertagande av befälet är kärnfriskt, så att säga: (se övre bild till vänster)

III. armefördelningen, västsveriges egen

SJs militärbyrå arbetade frenetiskt med att anpassa transportplaneringen. En mängd förband inom armén inkallades och transporterades till olika avstigningsstationer i framför allt Bohuslän och Dalsland.

III. armefördelningen, västsveriges egen, organiserades i Västergötland. Fördelningsstaben förlades i lantbrukskolan i Dingle och ingående förband fick uppgifter nära norska gränsen.

Den kortfattade ordern från kårchefen med fördelningens uppgifter är föredömligt kort och koncist: (se nedre bild till vänster)

Och tittar vi närmare på denna armefördelning så ser vi ett stort antal förband som rullade in i fördelningsområdet med järnväg från olika håll i Sverige. Utefter kusten organiserades värnförband eller som det hette då, kustförsvarsförband.

Fördelningen mobiliserade i Västergötland. Chef var den pensionerade generalmajoren Harald Malmberg. Född 1879 och i fred inspektör för lokalförsvaret i III. Militärområdet.

Staben var relativt liten, ca 18-20 personer. Men fördelningen organiserades med en strid ström av tillförda, olika förband: anfallsförband, fördröjningsförband, logistik- och underhållsförband, luftvärn, sjukvårdsenheter i en lång rad.

Mest för att beskriva omfattningen ser vi här en lista med deras urlastningsplatser på järnvägen. En intressant och omfattande logistikverksamhet under några dagar:

Fördelningsstab med fördsignalkomp

I 9	Dingle
9. polisgrupp	Mellerud
I 17 utom en bat	Mellerud
17. polisgrupp	Strömstad
En bat ur I 17	Ed
III. bevakningsbat	Uddevalla
6. pvkomp	Uddevalla
II. kavbat	Mellerud
A2 (utom I., II. och IV. Div)	Ed
IV. div A2	Strömstad
Ett batt ur A6	Mellerud
3. och 4. Lvakantropparna	Ed
III. ingbat	Ed
II. vägbat	Vänersborg
III. fördelningsträngen	Vänersborg
38. lastbilskomp ur L9	--

6. anspkomp	Mellerud
3. fördintkomp	Mellerud
III. sjvbat	Mellerud
3. hästsjuvcomp	Mellerud
I. och II. bat ur L17	--
70. tkomp L 9	--
81. skolkomp L 15	--
80. och 81. skolkomp L 17	--
50. och 52. ingplut L 17	--
1. självständiga sjvcomp	Mellerud
1. självständiga lstsjuvplut L 17	Kragenäs
2. självständiga lstsjuvplur L 17	Bäckefors
30. lsförrådskadern L 17	Kragenäs
31. lsförrådskadern L 17	Bäckefors
27. anspansskomp L9	Mellerud

Som synes var det en blandning av fältförband och landstormsförband (lst) och kompletteringar skedde också under sommaren 1940. III. kavalleribataljonen tillkom liksom bl a delar av 6. pvkomp. Redan den 13. april underställdes 5. och 6. kårpvkomp i fördelningen.

Och var grupperades dessa förband? Det enkla svaret är vid gränsen.

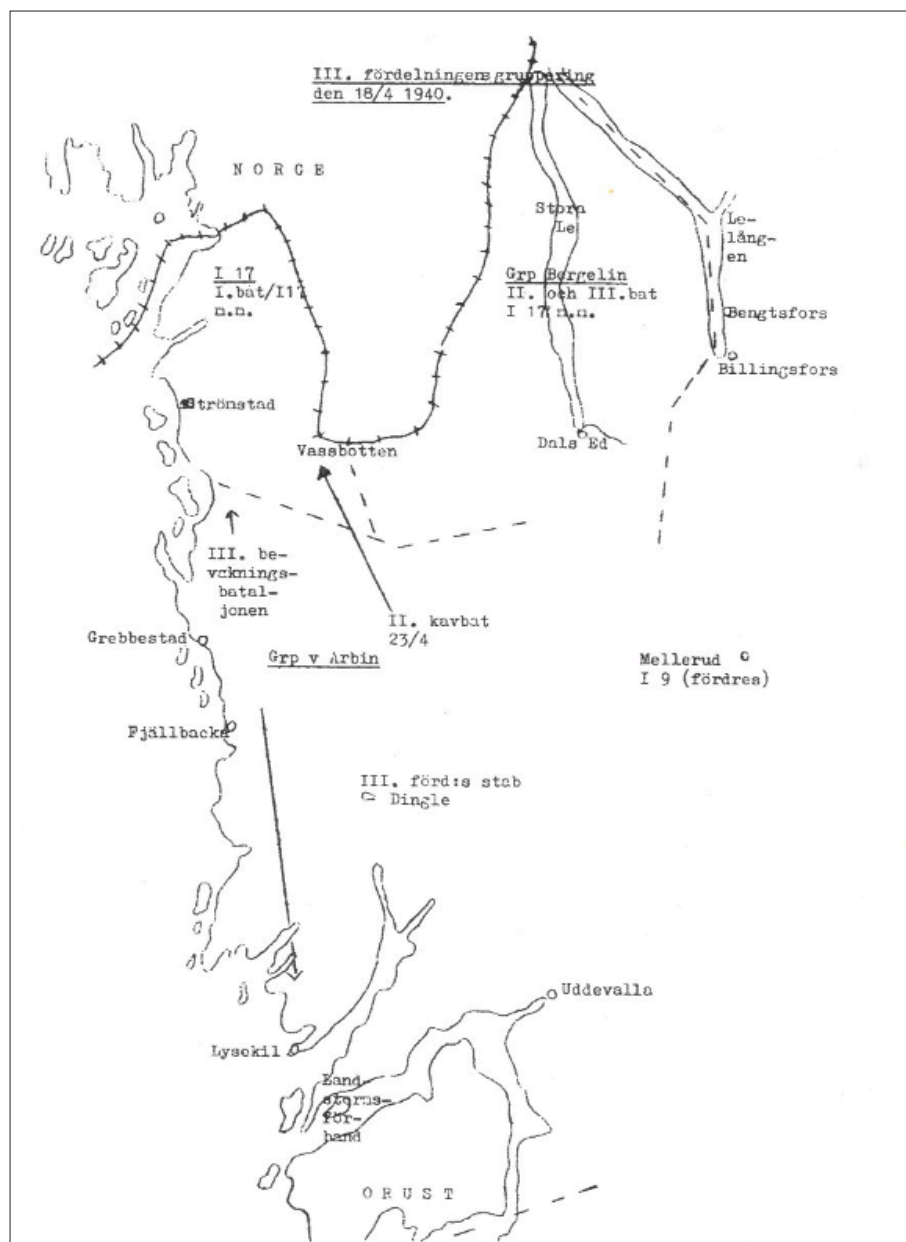
Bland annat skapades två mycket gränsnära stridsgrupper.

- I norra Bohuslän, Grupp von Arbin, chef pensionerade översten Axel von Arbin, född 1877, fd chef för I 15 i Borås
- I Dalsland, Grupp Bergelin. Chef översten Sune Bergelin, regementschef för A2 på Kviberg.

I 9 fördelningsreserv i trakten av Mellerud

Men en tydlig annan uppgift fick fältregementet I 9 (längre fram under beredskapen omdöpt till P4) från Skövde. Regementschef var överste Arthur Nordenswan, bla olympier och veteran från finska vinterkriget 1939-40.

Regementet var fördelningsreserv med anfallsuppgifter om tyska förband bröt igenom gränsförsvaret. Det förla-

En bild över III. fördelningens område 18/4 1940

des och övade i trakten av Mellerud.

Regementet bestod av regementsstab, tre infanteribataljoner med vardera fyra kompanier, ett kulsprutekompani och ett specialkompani. I allt ca 3500 man. I regementet fanns ca 340 hästar och runt 60 bilar för trossens utrustning. Marschhastigheten var låg, i huvudsak fotmarsch och ca 4-6 km i timmen på väg.

En betydelsefull befästningslinje för avvärjningsstrid skapades efter hand mellan Uddevalla över till NO om Vänersborg. Framför den en linje för fördröjningsstrid.

Dals Ed: Grupp Bergelin, nära gränsen

Runt Dals Ed grupperades fältförband och lokalförsvarsförband. Där skapades en stridsgrupp av förband. Chef blev överste Sune Bergelin, regementschef vid A2 i Göteborg sedan 1937. Ledningsplatsen i trakten av Dals Ed, en då känd vintersportort för västsvenskar. Två kända turisthotell blev stabsplatser: Hotel Carl XII och hotell Muhlböck, båda centralt belägna i Dals Ed.

Genom Dals Ed går järnvägen Göteborg-Halden och väg.

Gruppen var efter de rådande förhållandena – stark och med eldkraft. I gruppen ingick bland annat:

- I 17 med två bataljoner
- A2 med två artilleridivisioner
- A 6 med ett batteri
- A9 med livakantropp
- III. fördelningskavbat K3 (-)

- 6. Pvkomp (-)
- 64. Lstskyttkomp
- ... mfl förband.

Läget i stort sommaren 1940

Efter tyskarnas landstigning i Norge pågick strider med norska förband fram till och med maj månad 1940. I Sverige var kunskaperna om läget i Norge både motstridiga och begränsade. Perspektivet att försvara västgränsen mot Tyskland hade inte varit aktuellt i nån större grad i Försvarsstabens planering.

Den nya hotbilden var på många sätt en överraskning. Det fanns i grunden inte någon mer omfattande operativ planering för detta krigsfall. Arbetet i Försvarsstabens blev både improviserat och situationsanpassat.

Den grundläggande uppgiften för III. armefördelningen var att avvärja ett eventuellt tyskt anfall mot Västsverige och i första hand mot Göteborgsområdet.

Striden skulle upptas gränsnära och det fanns enheter i fördelningen som vid ordern ELD, också hade uppgifter en bit in i Östfold

Skansar, hinder och ständiga fältarbeten

Fältförbanden anlände i strid ström, framför allt till Dalsland. Ett viktigt område för inledande försvar var området med vägen och järnvägen från Dals Ed via Dals Högen mot Halden i Norge.

Hela våren och sommaren 1940 – och i stort sett hela beredskapstiden –

byggdes befästningar, värn och hinder av olika slag. Inledningsvis improviserade objekt längs vägar och stigar nära gränsen. Fältarbetsutrustningen var begränsad och materialet var att man tager vad man haver. Timmer togs ur skogen, taggtråd i mängder, natursten som byggde skydd och mineringar. Fältförbanden blev i allt väsentligt arbetstrupp och befäl blev arbetsledare.

Skansar byggdes både gränsnära och på djupet, längs med genomgående vägar och vid tänkbara kringgångsvägar och stigar.

Arbetena blev mycket omfattande. En särskild planeringsavdelning för byggena etablerades efter hand i Uddevalla. Den ansvarade för typritningar, projektering och byggledning vid objekten i Bohuslän och Dalsland. Längre fram under beredskapen upphandlades större företag och personal från stenindustrin för de mer omfattande arbetena.

Utbyggnaden startade direkt i april och maj 1940 och fortsatte på stor bredd under hela beredskapen.

/ LEIF ISBERG

Detta är artikel 1 av 2. I den andra kommande artikeln ska vi närmare studera hur den svenska underrättelsetjänsten organiserades i västsverige och arbetade under beredskapstiden med inhämtning i angränsande delar av Norge.

ÄLVSBORGS REGEMENTE			
JULORDER 1989-12-14			
89:51 Sida 1 (3)			
1 <u>UTNÄMNING</u>			
Namn	Persönnr	Fr o m	Förändring
<u>Åslund, L</u> Mj I 15	541022-9396	1990-01-01	Utn: Chef Arméns mörkerskola Plac: Nattavaara. Förmåner: Endast natttraktamente utgår
<u>Carlsson, Bonde</u> Kn I 15	460606-5755	1990-01-01	Utn: Landskapsarkitekt Plac: Sekt 1, 2, 3 och 4 Utr: Hink, spade, skottkärra 100 000m ³ sågspån
<u>Ådehl, B-G</u> Lt I 15	490527-5535	1990-01-01	Utn: Motoradjutantidrotts- skyddsombudsbefäl Gk Plac: Gkexp 75%, utbmotor 75%

Från Lillajul 1989.

Ta tillvara möjligheten

Göteborgs hamn är av avgörande betydelse för försörjningen av Sverige, Norge och Finland.

Efter Rysslands invasion av Ukraina är de nordiska länderna i detta sammanhang i praktiken belägna på en ö. Länderna är helt beroende av förbindelser och transporter av förnödenheter över havet.

Den viktigaste hamnen i hela det nordiska området ligger i Göteborg, och den ökar i betydelse.

Kapaciteten är redan mer än vad övriga svenska hamnar sammantaget klarar.

Göteborg muddrar nu farlederna, och kommer om ett par år kunna ta emot de största lastfartygen om 22000 containrar. Av ekonomiska skäl kommer dessa att bli vanliga.

Kan fartygen inte angöra Göteborg, finns inget reservalternativ i Sverige, utan de tvingas gå exempelvis till Rotterdam. Fundera över antalet lastbilar som då krävs för att transportera lasten till Sverige!

Samtidigt pågår en klimatförändring, som torde leda till att det inom 10 år går att trafikera vattnen norr om Sibirien flera månader om året. Göteborg kommer då att bli en motsvarighet till Singapore i öster - som den första riktigt stora hamnen i Europa. Det är dags att ta med denna realitet i beräkningarna redan nu.

En oacceptabel situation för Norden är att Göteborgs hamn blockeras. Sådana kränkningar kan ske såväl från havet som med ballistiska robotar. Hotet kan uppstå tidigt i en konflikt, och redan detta kan leda till att redarna vägrar att låta sina fartyg anlöpa hamnen. I en gråskalesituation ökar ett sådant hot. Hämtas och lämnas inte containrarna, leder detta snabbt till kaos, och det kommer snart att stå lastbilar längs vägarna ända upp emot Skara.

Försvaret av Göteborgs hamn och farlederna måste förstärkas.

Minröjningsförmåga och luftvärn bedöms ha högsta prioritet. Ett eller två minröjningsfartyg kan, och bör, stationeras i hamnen redan 2024.

En bataljon skraddarsydd för försvar av hamnen och dess tillfarter är viktig.

En sådan kan organiseras efterhand av omsatta delar från amfibieförbanden i Göteborg.

Foto: Göteborgs hamn

Vi är snart medlemmar i NATO. Vi måste därför ta konsekvenserna av medlemskapet i beaktande.

Göteborg är en rimlig plats för att ta emot världsstöd.

Göteborg uppfyller kravet på en rimligt skyddad hamn med stor kapacitet, och med en nära belägen flygplats i form av Säve. Denna har miljötillstånd och har bland annat en lång startbana och relevant kringstruktur. Här kan såväl jumbojet och helikoptrar rån NATO, som svenska Gripenplan starta och landa. Här finns underjordiska skyddade platser för klargöring av flygplan och för att förhandslagra materiel.

Sammantaget är det dags att inse att skyddet och flödena genom hamnen är en statlig angelägenhet.

Det kan inte vara Göteborg, som ska ta de viktiga besluten om att bygga ut en kapacitet att för ta emot stöd från

allierade. Sverige bör därför så snart som möjligt utreda möjligheterna att gå in som delägare i hamnen, och att förvärva nyckelområden för att flygbarnorna på Säve ska kunna fortsätta att utnyttjas.

Dessutom föregår här även annan för totalförsvaret viktig verksamhet som omfattande pilotutbildning, samt brand- och räddningsflyg.

I en situation där Försvarsmakten har svårt att av personella skäl utnyttja 2 % av försvarsanslagen, bör det vara en klok politik att stärka vår infrastruktur.

Därför bör staten snabbt utreda och fatta beslut om att köpa in sig i Göteborgs hamn och att anskaffa viktiga delar av Säve flygplats.

SVANTE BERGH

Lillejul på mässen

För första men förhoppningsvis inte sista gången firade jag och min man "lillejul" på Mässen.

Fredagen den åttonde december kunde vi tillsammans med många fler ta för oss av ett helt fantastiskt och mycket välsmakande julbord som Anders Bourghardt med personal hade dukat fram. Sällskapet vid bordet var också mycket trevligt och samtalet flöt på under hela kvällen, endast avbrutet av det vackra och välsjungande luciatåget från Toarp som ackompanjerades av kvällens pianist Göran Åhlfeldt. Vi ser fram emot nästa lillejul redan nu.

ANNELIE SVENSSON
INFOBEF 44:E HVBAT

Bordssällskap. Foto: Annelie Svensson

Luciatåg. Foto: Annelie Svensson

Luciasång. Foto: Annelie Svensson

Officerarnas Lillajul på Ålgården

Förra året var det 25 år sedan Vårt Regemente i Borås las ner.

Hur speciellt kamratskapet och samhörigheten var vid regementet ser man i och med att runt 50 st tidigare officerare samlades för att återigen fira en Lillajul. Vi pratade gamla minnen. Det drogs rövarhistorier. Det visades bilder på hur en del såg ut då de tjänstgjorde vid regementet. Vi fick ut en gammal Lillajulsorder som det diskuterades runt.

Vi som deltog får tacka gänget som varje år orkar hålla ihop detta och se till att vi får lite julmat och dryck till en låg kostnad.

Hur var då en Lillajul vid regementet upplagd?

Ansvariga var styrelsen ur Subalternkåren. Efter 1983 års officersreform så var det yngre officerare alltså under 30 som ostraffat skulle kunna driva med äldre kollegor på ett rätt men hjärtligt sätt. Inte ens Regementschefen kom undan. Före det genomfördes det på olika sätt i den olika officerskårerna. Tidigt sattes en "Angivarlåda" uppe på mässen där alla kunde lämna underlag på saker som var värda att ta upp vid Lillajulen. Man kunde skvallra på kollegor som gjort bort sig eller sagt något som var värt att lyfta så fler fick veta. Den gav hjälp till att tillverka en Julkalender som sattes upp på mässen och där dagens lucka öppnades i samband med förmiddagsfikat. När dagens lucka skulle öppnas så var det trångt runt kalendern. Öppnandet gav underlag för samtal vid fikat.

Samtidigt när kalendern sattes upp fick Kalle Nordenadler som det berättas om på sid 15 i tidningen en snaps som den "hederssubaltern" han utsetts som en gång i tiden. Kalle var törstig så

Steven Sjöberg och Björn Lindvall utbildade 13 plutoner vardera vid I15. Rekord!

snapsen var alltid uppdrucken före dagens slut.

Det gavs ut en Lillajulsorder som var upplagd som den Regemenstorder som gavs ut varje vecka. Men denna order innehöll bara skvaller och drift med äldre kollegor.

Fredagen då soldaten skickades hem på julpermission vid lunch, så genomfördes under många år en Julsalut. Den gick till så att subalternerna bjöd in/kommenderade upp de äldre till en skyttetävling på skjutbanorna på Lifsplåtå, som låg ovanför regementet. Där serverades glögg för att man skulle bli stadig på handen.

Tävlingarna var anpassade så de passade de äldre. Exempel på några.

1) Sittande vid ett skrivbord så skulle man bekämpa ett duellmål genom att få fram tjänstepistolen ur lådan och bekämpa fienden sittande i stolen.

2) Gungande i gungstol bekämpa ett mål med pistol.

3) Bekämpa ett mål som åkte med hög hastighet i grisbanan med övningsvapen pansarskott.

Säkerhetsbestämmelserna tänjde vi väl lite på men inte så mycket att det blev direkt farligt.

Sen var det dags för bastu och ombyte för att sedan samlas i Regementssalen för årets Julspex

I samband med detta drevs det vilt med vad som hänt under året som varit. Många duktiga skådespelare fanns bland officerarna. Inte minst Jonny Lindberg som var en väldigt duktig imitator.

Efter detta var det dags att förflytta sig till Regementsmässen, men på väg dit skulle man genomföra Trappan. I trappan till 3:e våning var det upprättade ett antal stationer som skulle genomföras på väg upp till Mässen.

Väl upp på mässen så åt vi ett underbart Julbord som under många år hölls i av Lilian Andersson vår älskade mässföreståndare.

I samband med julbordet sjöngs det snapsvisor där borden nästan tävlade med varandra om sjunga bäst och högst.. Kvällen i övrigt var en förbrödringsafton. Man spreds ut i mässens lokaler och pratade om allt och inget, under det att man drack kaffe och någon avec.

Varje år var det ett gäng som lämnade mässen framåt morgonen efter att ha spelat kort hela natten.

Sen började planläggningen för nästa års Lillajul.

JOHN-OLOV FRIDH

Föredrag om Amfibieförbandens och Göteborgs garnisons utveckling

Torsdag kvällen den 15 februari så var vi runt 50 som samlades på mässen och lyssnade till ställföreträdande chefen för Göteborgs garnison Fredrik Hesselmanns, föredrag i Regementssalen.

Först samlades vi mellan 17.30 och 18.30 för förbrödring och möjlighet att se sig om i mässens lokaler. Biblioteket och baren var öppna för den som var hugad att ta en öl eller låna en bok.

Därefter avnjöt vi ärtsoppa och pannkakor som tillagats och serverades av våra nya mässföreståndare Marie Arturén och Carina Öberg

Fredrik Hesselmann höll ett föredrag i två delar. Första delen handlade om utvecklingen av garnisonen i Göteborg. Garnisonen har växtvärk och har problem med ytorna på Käringberget.

Detta har inneburit bland annat att Hemvärnsförbanden och sjukvårdsdelarnas förråd har flyttat ut från området. Man bygger också en del nytt och bygger om befintliga fastigheter.

Garnisonen är en Totalförsvarsangelägenhet med delar från bl.a. Kustbevakning, Sjöpolis, Sjö och flygräddningscentralen, Hav och vattenmyndigheten. Totalt är det ca 200 anställda inom dessa organisationer.

Den ökade volymen ställer också krav på övningsområden och skjutfält. Garnisonen tar över och utvecklar

skjutfält som tidigare legat under P4. Avstånden till skjutfälten ställer stora krav på logistiken. Transporter av personal och materiel. Hur utspisning skall lösas.

Del två av föredraget handlade om utvecklingen av amfibieförband genom tiden och i synnerhet om framtidens Amfibiebataljon som han varit och är med i utvecklingen av. Ni som inte var där kan läsa i förra numret av Älvsborg-

garna. Ni som inte var och lyssnade kan få en inblick i utvecklingen där. Ni missade föredragshållarens utvecklingar och personliga tankar runt utvecklingen som gav liv åt berättelsen och vi hade möjlighet att ställa frågor. Frågor som i han i något fall inte av sekretesskäl inte kunde svara på

Garnisonen som efter nedläggningen av Amf 4 innehöll ca 200 arbetsplatser har idag efter att Amf 4 "återuppstod från de döda" vuxit till över 1000 Försvarsmakts anställda och runt 300 värnpliktiga. En värnplikts volym som ökar. Totalt utbildas med hemvärnsförbanden fler än 5000 varje år vid garnisonen.

Vi tackar för ett mycket intressant föredrag och ett trevligt sällskap!

JOHN-OLOV FRIDH

Räddad av Kronprinsen

JAWA 255.

Under min tid som kadett vid Krigsskolan på Karlberg 1967 delade jag under några månader rum med Kronprins Carl Gustav. Han gick en kortare variant av utbildning i vid skolan vilket kallades "miljöträning". Han hade överslaf och jag underslaf.

På min fråga om hur han ville bli tilltalad svarade han "Det går bra med Du när vi är i enrum och Kronprinsen när andra är närvarande!"

Jag fick bland annat vara en slags mentor för honom när det gällde uniformsregler- och utrustningsbestämmelser.

Prinsen var en mycket okomplicerad, rolig och trevlig rumskamrat och han var ivrig på att lära sig så mycket som möjligt på kort tid.

Vi båda fann snart att vi hade ett stort gemensamt intresse för att köra motorcykel.

Jag hade själv sedan flera år tillbaka en lätt motorcykel hemma i Göteborg och jag var duktig på att köra trial och annan terrängkörning med denna. Prinsen hade knappt någon erfarenhet av att köra motorcykel.

Eftersom hela äldrekursen detta utbildningsår skulle genomföra en längre motormarsch samt fältövning ner mot Göteborg och Skåne med motorcyklar blev jag utsedd av vår kurschef att genomföra körträning med prinsen innan avresan.

Vi skulle således hämta ut två tunga motorcyklar av märket Jawa vid sko-

lans motorförråd och sedan körträna några timmar ute på Pampas, ett övningsområde som ligger alldeles bakom Karlbergs slott.

Skolchefen var noga med att understrika att vi inte skulle träna terrängkörning utan enbart hålla oss till grundläggande handhavande av motorcyklarna samt balansträning.

Prinsen och jag gick således iförda vår mc-utrustning ner till motorförrådet och träffade Krigsskolans motorbefäl som vi upplevde som både negativ och irriterad. Han gav intryck av att vara less på både sitt jobb och på unga kadetter. Han granskade beställningen och lämnade sedan motvilligt ut två motorcyklar och sa "Detta är helt nya motorcyklar som ni skall ut och leka med. Kommer ni tillbaka med skador på cyklarna så kommer jag personligen att se till att ni får ångra det!"

Jag blev ganska övertygad om att motorbefälet inte hade en aning om att kronprinsen var en av oss som stod framför honom.

Ute på Pampas tränade vi under några timmar på en särskild träningsbana som jag hade gjort med balanshinder, vippbräda och serpentinbana.

Detta gick både snabbt och bra eftersom prinsen hade ett stort intresse, en god teknisk förmåga samt ett gott balanssinne.

Innan vi skulle köra tillbaka till motorplanen och återlämna motorcyklarna så fick jag för mig, trots alla tillsägelser och förmaningar, att visa mig på styva linan för prinsen genom att förevisa lite avancerad terrängkörning.

I närheten fanns en sluttande bergsklack som var ungefär 80 cm hög och fem meter bred. Jag tänkte demonstrera hur denna kunde bemästras med hjälp av motorcykel. Normalt var detta en "baggis" för mig. Jag gjorde dock en del fatala felberäkningar. Dels vad gäller hastighet och hindrets höjd och dels att Jawa var en så kallad tung motorcykel. I stället för att passera över hindret brakade jag rakt in i bergsklacken och det blev tvärstopp.

Jag flög över styret, landade på huvudet och spräckte mc-hjälmen som på den tiden var gjord av pressad papp. Jag stukade även vänster handled och fick näsblod efter en mindre smäll på näsan. Det allra värsta av allt var dock att motorcykeln hade blivit obrukbar. Framgaffeln hade krökt sig bakåt mot motorn så att styret inte gick att vrida. Min nya fina motorcykel var obrukbar.

Det var två skamsna och slokörade kadetter som till fots släpade ner sina motorcyklar till ett möte med vårt ilskna motorbefäl. När det endast var 50 meter kvar till motorplanen frågade prinsen mig "Vad tror du kommer att hända nu?"

"Jag vet inte, svarade jag, men i sämsta fall blir jag hemskickad och min officersutbildning är slut!"

Då stannade prinsen och sa "Ge mig din mc och den trasiga hjälmen och låt mig sköta snacket!"

Motorbefälet såg på långt håll att vi kom släpande på en totalt havererad motorcykel och frågade argt vad i helvete vi hade hittat på. När vi hade två meter kvar fram till honom tog prinsen av sig den spräckta hjälmen och motorbefälet upptäckte till sin stora häpnad när prinsen började prata att det var Sveriges tronföljare som stod framför honom. Prinsen sa "Ursäkta men jag gjorde tyvärr ett misstag och körde rakt in i en stor sten. Jag hoppas motorcykeln går att fixa!"

Motorbefälet förvandlades på mindre än en sekund till en helt annan människa. Han blev nästan servil.

"Ojdå, det var ju tråkigt", sa motorbefälet med vänlig röst. "Men sådant kan ju hända vem som helst! Ställ bara motorcykeln här så tar jag hand om den. Vi får vara glada att kronprinsen inte blev skadad!"

På väg tillbaka till skolan tackade jag prinsen för den fina "räddningen" varvid han svarade "Ibland kan det vara himla bra att vara Kronprins! Tack förresten för den utmärkta utbildningen!"

LENNART LINDÉN

Julgudstjänst i Caroli kyrkan

Torsdagen den sjunde december var det återigen dags att avnjuta den årligt återkommande julgudstjänsten i Caroli kyrkan.

Hemvärnets Musikkår Borås bjöd på underbar musik under ledning av dirigenten Magnus Hylander.

Fanvakten ur Älvsborgsbataljonen tågade in till tonerna av Älvsborgs Regementes marsch eftersom vår hemvärnsbataljon är traditionsbärare från gamla I 15.

Som vanligt var det massor av åhörare som fick njuta av musikkåren men även av kvällens solist, den skönsjungande Sandra Wettergren. Sandra är för övrigt dotter till en av vår Hemvärnsbataljonsstabs medlemmar. Präst för kvällen var Per Ulvestig och konserten avslutades med den relativt nyskrivna Älvsborgsbataljonens marsch.

Jag ser redan fram emot nästa års julgudstjänst.

ANNELIE SVENSSON
INFOBEF 44:E HVBAT

Foto: Annelie Svensson

Vi i Hemvärnets Musikkår Borås, 444 Hemvärnsmusikkåren förvaltar traditionen att genomföra en traditionell julgudstjänst i Caroli kyrka i början av december.

Den genomfördes för varje årskull på Älvsborgs Regemente och vi tror att den har genomförts ända sedan regementet flyttade till Borås 1914. Hela årskullen från regementet marscherade till Caroli kyrka.

I år var gudstjänsten i Caroli kyrka den 7 december klockan 19.00. Musikkåren bestod av ca 45 musiker. Årets solist var Sandra Wettergren som går på Musikhögskolan i Göteborg och härstammar från bygden.

Dirigent var Magnus Hylander en välkänd musiker och dirigent också från bygden. Präst Per Ulvestig. Fanvakt från Älvsborgsbataljonen.

Fika serverades av en kokgrupp från Älvsborgsbataljonen. Personal från bataljonen transporterade instrument och byggde scen i kyrkan.

Elfsborgsgruppens personal anslöt från Göteborgs Garnison med buss till Caroli kyrka under ledning C EBG Peter Forsberg. Bataljonsledningen för 44 Älvsborgsbataljonen deltog.

Kyrkan var välfylld denna torsdag. Solist 8 Vise i vinterlys. Ulf Holmestrand då Mathias Andersson var sjuk.

P-G ANDERSSON
KÄRCHEF HVMK BORÅS

Foto: Annelie Svensson

HEMVARNETS MUSIKKÅR BORÅS	
Julgudstjänst Caroli kyrkan torsdagen den 7:e december klockan 19.00	
Solist: Sandra Wettergren * Dirigent: Magnus Hylander * Präst: Per Ulvestig	
1. Kungl. Älvsborgs reg. marsch (Fanvakten marscherar in, församlingen står upp)	J.G. Müller
2. A Symphonic Celebration	R. Sheldon
3. Julvisa Solist: Sandra Wettergren	J. Sibelius
4. Inledningsord av Per Ulvestig	F.M. Franzén
5. Psalm 103 1-3	
1 Bereden väg för Herren! Berg, sjunken, djup stån opp! Han kommer, han som fjärran var sedd av fädrens hopp. Rättfärdighetens förste, av Davids hus den störste. Välsignad vare han som kommer i Herrens namn.	
2 Guds folk, för dig han väder, en evig konung opp. Stör palmer, bred ut kläder, sjung ditt upplydda hopp. Guds liften äro sanna, nu ropa: Hosianna! Välsignad vare han som kom i Herrens namn.	
3 Gör dina portar vida för Herrens härlighet. Se, folken kring dig bida att nå din salighet. Kring Jordens länder alla skall denna lovsång skalla: Välsignad vare han som kom i Herrens namn.	
6. Beträktelse och bön	Martin/Blane
7. Have yourself a merry little Christmas Solist: Sandra Wettergren	E. Monn-Iversen
8. Vise i vinterlys Sopran: Mathias Andersson	M. Reger
9. Marias vägsång Solist: Sandra Wettergren	
Swisha din gåva - 123 554 54 88	
Ljud och ljus levereras av Ekstrand Media, Ulricehamn	

Foto: Annelie Svensson

Red anmärkning:

1981 var jag fanförare vid regementets marsch till Julgudstjänsten. Det var en mycket kall dag så soldaterna och fanvakten fick bära vindrock. Det innebar att andra fanförare och jag fick skära hål i en ficka så vi kunde bära sabel. Jag balanserade på en isvall mellan två hjulspår mot kyrkan. Utanför dåvarande EPA blev jag distraherad och höll på att falla med fana. Tur jag lyckades hålla mig på fötterna där jag gick i täten på regementet med fanan.

En något annorlunda regementschef

Bland alla de regementschefer som tjänstgjort på vårt regemente I 15, fanns en något annorlunda chef. 1898 till 1903 var Carl Axel Leonard Norde-nadler regementschef.

Han föddes 1842 på Eskilsryd i Bräm-hult. Föräldrarna var kaptenen Anders Fredrik N och Augusta Charlotta Kin-lund.

Efter studentexamen 1859 började han sin militära bana vid Älvsborgs Regemente, där han blev furir och fanjunkare samma år. Turförhållan-dena synas just då varit dåliga, ty efter officersexamen 1860 sökte han trans-port till Västgöta regemente, där han dock inte tycks ha varit mycket bättre.

Till att börja med kunde han endast få en sergeantbeställning där, men han fick dock sin underlöjtnant fullmakt 1861. Till löjtnant utnämndes han 1868, till kapten 1879 efter att två år tidigare beordrats som regementskvartermästare samt till major 1892.

Fyra år senare lämnade han Väst-göta regemente för att tillträda befatt-ningen som överstelöjtnant vid Gotlands infanteriregemente. Till chef för Älvs-borgs regemente utnämndes han 1898 och kvarstod som sådan till pensionsav-gången 1903.

Skicklig och intresserad schackspe-lare utövade han ofta detta ädla spel på hotell Borås, där han intog sina målti-der. Endast ett par månader efter sitt avsked 1903 avled han en afton på sagda hotell i ett slaganfall under utö-

vandet av detta sin älsklings sysselsätt-ning.

Han dog ogift. Hans porträtt i olja finns på officersmässen I 15.

LARS REHN

Imponerande syn, med lite nostalgi

När man besöker "vårt" gamla Älvsborgs regemente och ställer sig mitt på kaserngården så är det fortfarande en imponerande syn.

Det vackra "Kanslihuset" i mitten av de två östra Kasernerna, alltså Kasern 3 och 2 med Kasern 1 i söder samt gamla matsalen, gymnastiksalen och ett nybyggt hyreshus i väster.

Jodå, "Signal Stenen" finns kvar. Denna sten var trumpetarens plats där han "spelade upp" vår fana på taket till kanslihuset. Vid dessa tillfällen stan-nade all verksamhet av och den övande truppen fick stå vänd mot flaggan under "enskild ställning" och hälsa flaggan.

De flesta måndagsmorgnar började kompaniernas plutoner med exercis eller fysisk träning, oftast med "Bese Varvet", 6 km. Soldaterna lärde sig till slut var de besvärliga hala stenarna

fanns på "Bese varvets" sex kilometers-runda.

På eftermiddagarna tillbringade plu-tonerna ofta ute på skjutbanorna på Bråt. Då var det "fotmarsch", eller cykel som gällde. Vissa dagar var det så att skjutningarna gällde hela dagarna. I dessa fall transporterades maten ut till lunch och kanske även middagsmålet fick intas ute vid skjutbanorna.

De kompanier som utbildade bil- eller traktorförare fick i början av sin utbild-ning öva på fälten vid Osdal för att senare öva terrängkörning i skogarna ner mot Rydboholm.

Signalister och telegrafister tillhörde stabskompaniet, Åhs kompani och öva-des på fjärde och femte våningen i kasern 2. Sjukvårdare och blivande kockar tillhörde trosskompaniet, Södra Kinds kompani, även dessa fanns i denna kasern men hade även egna loka-ler och övningsplatser i närheten av kasern.

I kasern 3 fanns på första våningen 9 komp, Vedenskompani. De ej stridande soldaterna, de så kallade handräck-nings soldaterna. Deras arbetsplatser fanns, efter de första månadernas utbildning, runt om på hela regementet där de verkligen uppskattades.

Övriga tre våningar i kasern 3, fanns de som i huvudsak utbildades till skyttesoldater, alltså kärnan av de stri-dande soldaterna. Kompanierna var Norra Kinds 10.kompaniet, Redvägs-kompani 12.kompaniet. I denna kasern fanns även filmsalen.

I kasern 1 fanns på de nedre våning-arna skolkompaniet, Lifkompaniet, för blivande befäl och de som utbildades till eventuellt blivande plutonchefer. På fjärde våningen fanns även ett skyt-tekompani Gäseneds kompani.

Alltså med några undantag bildade dessa efter de första månadernas utbild-ning, Regimentets Grund Utbildnings-bataljon, GU-Bataljon".

LARS REHN

Fall från stor höjd

En människa som faller från stor höjd dör innan hon slår i marken. Hellre än att brännas till döds i sin sön-dersskjutna och brinnande Lancaster-bombare under andra världskriget över Tyskland år 1944, hoppade den brittiske sergeanten från 6.000 meters höjd utan fallskärm . Han räknade med att detta skulle vara ett snabbare och mindre plågsamt sätt att dö.

Han landade oskadd och fortfarande vid medvetande. De sista metrarna av

fallat, som då hade en hastighet av nära 195 km i timmen, dämpades av grenver-cket på unga barrträd, tät, fjädrande undervegetation och slutligen i djup snö. "Det var ungefär som att studsas på en trampolin", sa han efteråt.

Hans upplevelse vederlägger på ett dramatiskt sätt föreställningen att människor som faller från stora höjder dör innan de slår i marken. Kvävning, eller hjärtattack av chocken, ansågs inträffa långt före nedslaget.

Hur felaktigt denna föreställning är har mer än väl bevisats även av fall-skärmshoppare i fritt fall. De faller ofta åtskilliga tusen meter innan de utlöser sina fallskärmar. År 1960 hoppade kaptenen Kittinger från en ballong i Förenta staterna och föll 25 kilometer innan han öppnade skärmen. Han landade oskadd och vid fullt medvetande. (otroligt men sant)

LARS REHN

Planerad verksamhet 2024

24-03-18 - 24	Historisk vinterresa.
24-04-04	Öppet hus.
24-04-18	Stort föredrag med ärtmiddag.
24-05-02	Öppet hus.
24-05-16	Torpafton.
24-06-03 - 09	Historisk sommarresa.
24-08-10	Regementets Dag.
24-08-22	Torpafton.
24-09-05	Stort föredrag med ärtmiddag.
24-09-09 - 15	Historisk höstresa.
24-09-19	Öppet hus.
24-10-05	Regementsmarschen.
24-10-17	Stort föredrag med ärtmiddag.
24-11-02	Höstmiddag.
24-11-14	Öppet hus.
24-11-28	Stort föredrag med ärtmiddag.
24-12-13	Lilla Jul.

ELFSBORGSMARSCHEN 8-9 JUNI 2024

- 2-DAGARS MILITÄR/CIVIL MARSCH
- 20 ELLER 40KM
- MAT & LOGI
- SIGHTSEEING I GÖTEBORG
- SOLDATPROV
- PERFEKT TRÄNING FÖR NIJMEGEN

UTMANA DIG SJÄLV, DIN STRIDSPARSKAMRAT,
DIN GRUPP ELLER PLUTON!

ANMÄLAN ÖPPNAR 25 FEBRUARI!

Arrangör:

Partille Hemvärnsförening med stöd
av 422. Insatskompaniet Elfsborgs-
gruppen, samt MR-V

Kontakt, Anmälan & Information:

www.elfsborgsmarschen.se
www.facebook.com/elfsborgsmarschen
info@elfsborgsmarschen.se

Blankett för betalning via Privatgirot

Meddelande till betalningsmottagaren

Ange namn, personnummer, inbetalning
för tex gåva, årsavgift.

PLUSGIRO INBETALNING/GIRERING A

Till PlusGirokonto/personkonto

17 10 56 - 5

Betalningsmottagare (endast namn)

Kunglig Älvsborgsregementes Kamratförening

Avsändare (namn och postadress)

Svenska kronor

öre

--